

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 24 de juliol del 2018.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data 18-05-2016, la representació processal de la societat A, SL va presentar davant de la Batllia demanda a tramitar pel procediment ordinari contra la societat B, SLU en reclamació de la quantitat total de 23.979,45.-euros, més els interessos legals a partir de la contesta a la demanda, així com les costes judicials inclosos els honoraris d'advocat, de procurador i de perits.

II. La societat B, SLU, malgrat haver estat degudament citada, no va comparèixer i, per Aute del 19-05-2016, va ser declarada en rebel·lia processal.

Després que s'hagin practicat totes les proves proposades per la part agent aquesta va formular el seu escrit de conclusions mantenint les seves pretensions.

III.- Per Sentència de data 14-09-2017, l'Hble. Tribunal de Batlles, Secció Civil, va decidir :

"Primer : *Estimar de forma substancial la demanda formulada per la representació processal de la societat A SL i condemnar la societat B, SLU a pagar la suma total de 16.929, 53.-euros, la qual ha de meritjar interessos legals a comptar de la data*

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

en què s'hagués hagut de contestar la demanda formulada a saber el dia 9 de juny del 2016.

Segon.- *Fer imposició a la part defenent de les despeses judicials ocasionades, ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador de la demandant a acreditar en període d'execució de sentència.”*

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la societat A, SL demanant la seva revocació parcial en el sentit d'estimar íntegrament les seves pretensions inicials.

La societat B, SLU segueix sense comparèixer.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part agent i ara apel·lant s'alça en contra de la sentència d'instància que no ha estimat íntegrament les seves pretensions ja que sosté que no l'entén puix el deute és de 23.979,45.-euros i no solament de 16.929,53.euros. Argumenta que la part adversa no va comparèixer i no va manifestar res respecte dit deute. Afegeix que el tribunal ha fet una errònia valoració de la prova en considerar que els dos xecs remesos ho foren per donar cobertura en part al deute ; que la sentència no pren en compte que, en setembre del 2015, el representant de la part adversa havia admès el seu error d'haver cobrat per feines no realitzades ; que els dos xecs són anteriors a aquest moment de setembre del 2015 on l'adversa ha admès el seu error i s'ha compromès al retorn i fins i tot són anteriors al moment on ella es va adonar de l'existència dels abonaments incorrectes.

II.- Escau en primer lloc recordar que, com ho hem motivat en la nostra sentència TSJC-142-17 del 30 de novembre del 2017 la rebel·lia processal no equival a l'aplanament i al triomf automàtic del demandant tota vegada que no és possible “*el triomf de les pretensions no emparades en*

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

l'ordenament jurídic o que manquin del més mínim suport probatori, tot i la incompareixença del defenent rebel, però no ha de portar en si mateixa, una major exigència probatòria per al litigant que no té oposició en el judici, doncs aquesta oposició és el que converteix a un fet al·legat en controvertit i per tant necessari de prova, de manera que en definitiva, quan el defenent hagi restat en rebel·lia serà exigible la demostració dels fets bàsics en que fundi la pretensió, però l'òrgan jurisdiccional no podrà col·locar-se en la posició hipotètica del defenent no comparegut per a ressaltar insuficiències probatòries. Que en definitiva, recordant la sentència del M.I. Tribunal Superior de 14 de setembre de 1995, la rebel·lia del demandat, no ha d'ésser interpretada com a beneficiosa per qui voluntàriament deixa d'entrar en el procés, cosa que impedeix que es converteixi en un privilegi en el sentit d'obligar a l'agent a un esforç probatori que no es donaria dintre d'una relació processal normalment integrada i constituïda en la qual la seva dinàmica de contradicció la facilitaria.”.

Per tant, és amb bon criteri que el tribunal ha indicat que li calia analitzar si la part demandant havia aportat un principi de prova dels fets constitutius de les seves pretensions.

III.- Ara bé, la resolució del present recurs passa per determinar si les pretensions de la part agent corresponien a un sol crèdit com ho ha entens el tribunal d'instància o a dos crèdits diferents com ho sosté la part apel·lant.

Aquesta dificultat troba el seu origen, al nostre parer, en la manca de precisió dels escrits de la part agent que va portar el tribunal a una conclusió errònia. En efecte, d'aquests escrits sembla per moments que l'agent invoca un sol i únic deute. Fins i tot en el seu escrit de conclusions va indicar que “*han quedat acreditats els imports impagats i igualment ha quedat acreditat que el número de compte del xec lliurat a la meva principal per cobrir aquell impagament i presentat per a la societat B...*”, el que pot explicar l'afirmació del tribunal que la pròpia demandant havia reconegut que els xecs havien estat emesos en pagament parcial del deute contret (últim paràgraf del CONSIDERANT II.-).

Però les coses són diferents.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

Si estudiem detalladament l'escrit de demanda, podem constatar com la part agent va reclamar un total de 23.979,45.-euros però en base en dos conceptes diferents que són :

- d'una part, les factures que B (la societat B) li va girar al seu compte indegudament durant l'any 2015, sense que se'n adones de seguit el seu comptable, i per un pagament global de 16.925,11.-euros,
- d'altra part, els dos xecs emesos per la societat B per un total de 7.000.-euros i que es van retornar el dia 16-04-2015 (*"Tanmateix (...) el Sr. J.O.G., com únic responsable de la societat J.P.J. S.L.U va emetre dos xecs en favor de la meva principal"*), més les costes del retorn (54,34.-€)

Pel que fa a les factures indegudes que es van carregar al compte de la societat A, el que ressurt de les actuacions, i que ha admès amb raó el tribunal, és que entre el mes de gener i el mes de juliol del 2015 es van emetre sis rebuts de pagaments en concepte "factura B" per un total de 16.925,19.-euros i que en data 03-09-2015 el representant de la societat B, SLU (B) va acceptar la devolució dels mateixos, però que aquesta devolució no es va realitzar perquè finalment no es va acceptar, deixant subsistir el deute en qüestió. Aquest aspecte de la Sentència no és recorregut.

Pel que fa als dos xecs, s'ha d'admetre que cap element (si no és la formulació ambigua de les seves demandes i conclusions per la part agent) permet considerar amb el tribunal que aquests dos instruments constituïren un pagament parcial del deute de 16.925,11.-euros.

S'ha de constatar amb l'apel·lant que els dos talons en qüestió són de dates 15-01-2015 i 15-02-2015 (i no els dos de data 15-02-2015 com diu l'agent), és a dir anteriors a cinc de les factures litigioses i sobretot abans del 03-09-2015, dia on el representant de B, SLU va acceptar la devolució dels pagaments realitzats indegudament. Per tant, no té gaire lògica el fet que aquests instruments serien destinats a extingir parcialment el deute de 16.925,11.-euros.

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

Finalment, no s'ha establert cap vincle entre el deute de 16.925,11.-euros i els dos xecs.

Així les coses, la qüestió que queda per resoldre és la de dir si, malgrat que en cap moment, sigui en primera instància sigui en el seu escrit de greuges, la part agent ha justificat del negoci subjacent que porta origen dels xecs d'utes, es pot donar lloc a la seva pretensió condemnatòria al respecte dels mateixos.

I la resposta ha de ser positiva puix s'ha acreditat que els dos xecs foren emesos pel legal representant de la societat defenent. No cal perdre de vista que aquests instruments de pagament, que corresponen a una presumpció de reconeixement del deute, valen per si mateixos. Per tant, a la llum dels principis que hem recordat abans, exigir del demandant un esforç probatori suplementari en relació al negoci subjacent seria donar un avantatge injustificat a la part defenent emissora dels xecs i que, mantenint la seva posició de rebel·lió processal, no va aportar cap element per negar l'existència de tal negoci subjacent.

Per tot l'exposat, escau estimar el recurs i revocar parcialment la sentència en el sentit de condemnar la societat B, SLU a pagar a la societat A SL la suma total de 23.979,45.-euros enlloc de la de 16.929, 53.-euros.

IV.- L'estimació ara íntegra i no només substancial de la demanda (i no parcial com diu la recurrent) justifica mantenir la condemna en costes de primera instància de la societat defenent.

V.- Pel que fa a les costes d'aquesta alçada, l'estimació del recurs justifica no efectuar cap imposició de les mateixes (arg. Novel·la 82,10).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Estimar el recurs interposat per la representació processal de la societat A, SL contra la Sentència de l'Hble. Tribunal de Batlles de data 14-09-2017 **que revoquem parcialment** en el sentit de condemnar a la societat B, SLU a pagar a la societat A SL la suma total de 23.979,45.-euros enlloc de 16.929,53.-euros, tot i mantenint la resta dels seus pronunciaments, sense efectuar cap imposició de les costes judicials de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-